

Fundusz Azylu, Migracji i Integracji

Raport Końcowy

okres objęty raportem:

od 01.09.2022 r. do 31.12.2023 r.

część merytoryczna

Należy wysłać do:

**Centrum Obsługi Projektów Europejskich
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji**
Raport składany w formie elektronicznej

Numer projektu lub numer umowy finansowej: 2/14-2022/OG-FAMI

Tytuł projektu: Integracja, adaptacja, akceptacja. Wsparcie obywateli państw trzecich na Dolnym Śląsku – Etap II

Nazwa beneficjenta: Dolnośląski Urząd Wojewódzki

1. Stopień realizacji celów projektu (dotyczy wyłącznie raportu końcowego):

Szczegółowe cele projektu:

- I. **Wzmocnienie procesu integracji obywateli państw trzecich (zwłaszcza migrantów i Uchodźców z Ukrainy) przebywających na Dolnym Śląsku poprzez stworzenie szerokiej oferty form wsparcia dopasowanej do potrzeb cudzoziemców w okresie realizacji projektu.**

W trakcie projektu ww. cel został osiągnięty dzięki:

- realizacji kursów językowych dla grup rosyjsko i ukraińsko języcznych we Wrocławiu. W sumie zrealizowaliśmy 12 kursów językowych. Ukończenie kursu pozwoliło uczestnikom na osiągnięcie kompetencji językowych niezbędnych do integracji w życiu codziennym i zawodowym;
- przeprowadzeniu konsultacji specjalistycznych w punkcie informacyjno-doradczym. Porady były udzielane zdalnie i stacjonarnie przez psychologa, prawnika oraz doradcę zawodowego. W trakcie trwania projektu zostało udzielonych 1157 godzin konsultacji
- działaniom asystentów międzykulturowych, którzy w trakcie trwania projektu zrealizowali 6078 godziny wsparcia w procesie integracji uczniów innej niż polska narodowości ze społecznością szkolną. Rolą asystenta było również m.in. aktywizacja dzieci cudzoziemskich oraz ich rodziców i zachęcanie ich do włączania się we współtworzenie życia szkolnego
- Po stronie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego szeroka oferta Biura Wsparcia Uchodźców z Ukrainy objęła swoim działaniem nie tylko obywateli Ukrainy korzystających z ochrony czasowej ale również i innych obywateli państw trzecich przebywających na Dolnym Śląsku. W ramach Biura funkcjonowały punkty informacyjno-doradcze, w których cudzoziemcy mogli mieć pełny dostęp do informacji w zakresie legalizacji pobytu oraz prowadzonych działań na rzecz integracji cudzoziemców w Polsce. Pracownicy punktu informowali cudzoziemców na temat: oferty Partnera Projektu (porady psychologiczne, prawne kursy językowe, szkolenia), zapisów na porady prawne, tłumaczeń przysięgłych dokumentów, możliwości zapisania dzieci na wyjazdy integracyjne realizowane z projektu. Zainteresowanie cudzoziemców było tak ogromne, że Biuro

odwiedzało około 100-150 osób dziennie, a urząd wojewódzki stał się urzędem bez barier dla obywateli spoza Unii Europejskiej.

II. Umożliwienie szerokiego dostępu do usług integracyjnych, porad i informacji wszystkim zainteresowanym i potrzebującym obywatelom państw trzecich, w tym w szczególności uchodźców z Ukrainy, poprzez uruchomienie punktów informacyjno-doradczych, konsultacji specjalistycznych w okresie realizacji projektu oraz infolinii.

W czasie trwania projektu ww. cel osiągnięto dzięki funkcjonowaniu dwóch stacjonarnych punktów informacyjnych we Wrocławiu prowadzonych samodzielnie przez Fundację Ukraina oraz punktow informacyjnego w Wałbrzychu zleconego do prowadzenia w ramach podwykonawstwa.

W ramach ich działalności prowadzone było doradztwo administracyjne i integracyjne - zostały udzielane informacje na temat prawa migracyjnego, procedur legalizacji pobytu (w tym prawidłowego wypełniania wniosków), ubezpieczenia zdrowotnego, legalizacją pobytu, przekraczaniem granicy, zatrudnieniem, poszukiwaniem pracy, a także różnymi aspektami życia codziennego w Polsce czy kwestii związanych z wynajmem mieszkania.

We wrocławskich punktach odbywały się również konsultacje ze specjalistami m.in. prawnikiem, psychologiem czy doradcą zawodowym.

Dolnośląski Urząd Wojewódzki osiągnął założony w projekcie ww. cel dzięki uruchomieniu punktów informacyjnych w siedzibie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz w jego Delegaturach w Jeleniej Górze i Legnicy. We Wrocławiu funkcjonowało od 3 do 5 stanowisk informacyjnych, a w delegaturach po jednym dzięki czemu udało się uniknąć sytuacji, w której cudzoziemcy długo oczekiwali na pozyskanie informacji, bądź musieliby specjalnie dojeżdżać do siedziby DUW. W punktach informacyjno-doradczych cudzoziemcy z grupy docelowej Projektu mogli skorzystać z takich form wsparcia jak: porady specjalistyczne, porady prawne, tłumaczenia przysięgłe dokumentów i uzyskać ogólną informację z zakresu legalizacji pobytu czy pomocy w wypełnieniu formularzy pobytowych. Kiedy obywatele Ukrainy objęci ochroną czasową w Polsce mogli składać wnioski na pobyt czasowy kiedy celem ich pobytu jest praca lub działalność gospodarcza otwarto dodatkowe stanowisko dedykowane tej grupie w celu pomocy w przygotowaniu niezbędnych dokumentów do wszczęcia postępowania administracyjnego.

Dla osób, które były zainteresowane pozyskaniem informacji w formie zdalnej funkcjonowała Infolinia urzędu w językach: polskim, ukraińskim, rosyjskim i angielskim czynna w godzinach 8:30-16:00. Działania informacyjne były prowadzone we wszystkie dni pracujące w godzinach standardowej obsługi klienta oraz po godzinach na tzw. Wieczorach i sobotach informacyjnych, dzięki dodatkowym godzinom poza standardową obsługą klienta osoby niemogące pojawić się w urzędzie otrzymały szansę na załatwienie swoich spraw w DUW.

III. Zapewnienie doradztwa specjalistycznego, w tym m.in. porad prawnych dla potrzebujących obywateli państw trzecich, w szczególności uchodźców z Ukrainy.

Cel został osiągnięty dzięki prowadzeniu specjalistycznych konsultacji indywidualnych z zakresu prawa (np. prawo pracy, cywilne, administracyjne, rodzinne itp.), psychologii (w zakresie np. trudności z adaptacją w nowym środowisku socjologiczno-kulturowym, rozpad więzi rodzinnych na skutek rozdzielenia z najbliższymi itp.) oraz doradztwa zawodowego (np. przygotowanie dokumentów aplikacyjnych pod konkretną ofertę pracy czy wykonania indywidualnej diagnozy i planu rozwoju kariery zawodowej). Tematyka konsultacji specjalistycznych była dopasowana do indywidualnych potrzeb uczestników projektu. Przez cały okres trwania projektu u Partnera projektu (Fundacja Ukraina) przeprowadzono łącznie 1157 godzin konsultacji.

W Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim i w Delegaturach Legnicy i Jeleniej Górze prowadzono porady prawne dla cudzoziemców z grupy docelowej Projektu. Osoby mogły otrzymać informacje nie tylko dotyczące procedur legalizacji pobytu w Polsce ale także z zakresu prawa imigracyjnego, prawa rodzinnego, opiekuńczego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, ubezpieczeń zdrowotnych, pomocy społecznej, prawa lokalowego. Porady udzielane były podczas bezpośredniego spotkania, drogą telefoniczną oraz poprzez Internet. We Wrocławiu radcowie prawni byli dostępni trzy razy w tygodniu, a w Jeleniej Górze i Legnicy 2-3 razy w miesiącu. Udzielono łącznie 246 godzin konsultacji prawnych prowadzonych w języku polskim, ukraińskim i angielskim.

IV. Wyrównywanie szans edukacyjnych oraz podniesienie kompetencji uczniów – obywateli państw trzecich w zakresie integracji i adaptacji ze społeczeństwem polskim na Dolnym Śląsku poprzez dodatkowe zajęcia wyrównawcze, zajęcia integracyjne i lekcje języka polskiego dla uczniów cudzoziemskich, w tym w szczególności uchodźców z Ukrainy, podczas całego roku szkolnego w okresie realizacji projektu.

Dolnośląski Urząd Wojewódzki realizował zadanie „Grupowe i indywidualne wsparcie w szkołach”, dzięki któremu udało się osiągnąć założone rezultaty i wskaźniki. Wojewoda Dolnośląski w styczniu br. podpisał porozumienia o współpracy z przedstawicielami 5 miast i gmin dotyczącej ww. zadania. Do udziału w projekcie zostały zaproszone szkoły, do których uczęszcza największa liczba uczniów – obywateli państw trzecich, w tym w szczególności uchodźców z Ukrainy, należały do nich: Szkoła Podstawowa nr 2 w Legnicy, Publiczna Szkoła Podstawowa w Walimiu, Szkoła Podstawowa nr 7 w Jeleniej Górze, Szkoła Podstawowa nr 3 w Środzie Śląskiej oraz Szkoła Podstawowa nr 6 w Głogowie. W ramach zajęć uczniowie brali udział m.in. w zajęciach artystycznych, integracyjnych, kulinarnych, plastycznych, muzycznych, z języka polskiego oraz z języka angielskiego, dodatkowo odbywały się wycieczki do teatru, kina oraz opery. Zajęcia były realizowane od marca do czerwca 2023 roku. Realizacja grupowych form wsparcia przyczyniła się do wyrównania szans edukacyjnych obywateli państw trzecich. Wsparcie objęło 404 osoby, w tym szczególnie uchodźców z Ukrainy, a w szkołach łącznie udało się przeprowadzić aż 774 godzin zajęć integracyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych i z języka polskiego.

V. Zapewnienie szybszej i łatwiejszej integracji obywateli państw trzecich, w tym w szczególności uchodźców z Ukrainy poprzez tłumaczenie dokumentów niezbędnych przy podejmowaniu pracy, nauki, załatwianiu spraw zdrowotnych i innych.

W ramach projektu zagwarantowane zostało wsparcie obywateli państw trzecich i osób/podmiotów pracujących z osobami z doświadczeniem uchodźczym w zakresie usług świadczonych przez tłumacza. Zatrudniona osoba prowadziła tłumaczenia ustne i pisemne, w siedzibie Fundacji Ukraina oraz tłumaczenia telefonicznie/ online po wcześniejszym umówieniu spotkania. Tłumacz umożliwił swobodne porozumiewanie się z uchodźcami w organizacji oraz poprzez konsultacje mobilne/online usprawnił też pracę innym podmiotom wspierającym. W trakcie przepracowanych godzin tłumaczył dokumenty prawne, medyczne, sądowe, zaświadczenia, dyplomy, książeczki ewidencji pracy itp. Tłumaczenia były zapewnione w różnych językach - ukraińskim, polskim, rosyjskim i niemieckim. Łącznie w okresie realizacji projektu zapewniono 2544 godzin wsparcia językowego w ramach tłumaczeń ustnych i pisemnych.

Dolnośląski Urząd Wojewódzki zagwarantował w projekcie funkcjonowanie punktu tłumaczeń specjalistycznych. We Wrocławiu, Legnicy i Jeleniej Górze osoby z grupy docelowej projektu mogły pozostawić swoje oryginalne dokumenty do pisemnego tłumaczenia przysięgłego z języka ukraińskiego, rosyjskiego i angielskiego na język polski. Zainteresowanie usługą było ogromne. Cudzoziemcy pozostawiali dokumenty, takie jak: dyplomy, certyfikaty, książeczki zdrowia, świadectwa pracy, akty urodzenia, małżeństwa i inne. Przysięgłe tłumaczenia były cudzoziemcom niezbędne do złożonych wniosków o legalizację pobytu w Polsce ale także do zakładów pracy, szkół, placówek medycznych i instytucji publicznych.

Łącznie w okresie realizacji projektu przetłumaczono 2567 stron dokumentów z języka ukraińskiego, rosyjskiego i angielskiego.

VI. Integracja dzieci obywateli państw trzecich, w szczególności dzieci, które przyjechały do Polski po 24 lutego 2022 r. z dziećmi obywatelami polskimi w formie wyjazdów zimowych i letnich na zorganizowany wypoczynek.

Dolnośląski Urząd Wojewódzki zorganizował wypoczynek dla dzieci polskich i cudzoziemskich podczas ferii zimowych i kolonii letnich dla województwa dolnośląskiego. Za organizację wyjazdów było odpowiedzialne Biuro Podróży wyłonione w drodze przetargu na usługi społeczne. Działanie to służyło integracji dzieci obywateli państw trzecich z dziećmi polskimi. Wspólne spędzanie czasu pomogło w adaptacji uczniów cudzoziemskich w nowym otoczeniu, wzbudziło większe poczucie pewności, ułatwiło zrozumienie kultury i tradycji polskiej, wspomogło nawiązanie nowych znajomości i przyjaźni. Wyjazdy integracyjne pozwoliły dzieciom obywatelom państw trzecich lepiej poznać kraj pobytu i zaadaptować się w nowym środowisku, a obywatelom polskim stworzyły okazję do oswojenia się z wielokulturowością. Cel osiągnięto, gdyż w okresie zimowym zorganizowano dwa turnusy zimowisk dla 104 uczniów z szkół podstawowych, a w okresie letnim trzy turnusy dla ok. 122 uczniów.

VII. Diagnoza sytuacji w województwie w celu stworzenia podstaw do rozpoczęcia prac zmierzających do opracowania projektu długofalowej strategii integracji cudzoziemców.

Lider Projektu dzięki utworzeniu zespołu roboczego sporządził wstępną diagnozę sytuacji na Dolnym Śląsku. Dokument, został przygotowany przez zespół złożony z urzędników Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu oraz ekspertów zewnętrznych, którzy prowadzili badania – przede wszystkim jakościowe – na terenie kilkudziesięciu dolnośląskich gmin. Ich efektem była próba diagnozy sytuacji uchodźców w województwie dolnośląskim oraz przedstawienie propozycji rekomendacji, które staną się punktem wyjścia do szeroko zakrojonej dyskusji. W diagnozie przedstawiono i opisano kwestie mieszkalnictwa, rynku pracy i edukacji na Dolnym Śląsku.

W celu osiągnięcia ww. celu przeprowadzono 32 wizyty studyjne w gminach, zorganizowano 21 spotkań grupy roboczej i stworzono dwa opracowania dot. sytuacji podstaw cudzoziemców.

VIII. Poprawa infrastruktury niezbędnej do właściwego funkcjonowania służb Wojewody Dolnośląskiego realizujących zadania z zakresu legalizacji pobytu i pracy obywateli państw trzecich, w tym w szczególności uchodźców z Ukrainy.

Cel został osiągnięty dzięki realizowanym w czasie trwania Projektu zakupach, które przyczyniły się znacznie do poprawy infrastruktury służb Wojewody Dolnośląskiego i podniesienia wydajności pracy wydziału. Odnowiono park maszynowy urządzeń biurowych, m.in. wymieniono sprzęty komputerowe, drukarki, niszczarki i zakupiono dodatkowe skanery dzięki którym praca stała się wydajniejsza. Ponadto zakupiono dodatkowe szafy kartotekowe w celu wygospodarowania przestrzeni na akta sprawy cudzoziemców, wymieniono krzesła i wyposażono stanowiska pracy w rzeczy i materiały niezbędne do starannego i profesjonalnego wykonywania zleconych zadań. Wyposażono stanowiska obsługi klienta w czytniki odczytujące biometrie, dzięki temu w zależności od zapotrzebowania zostaną uruchomione dodatkowe stanowiska do obsługi cudzoziemskiej.

Z uwagi na zapotrzebowanie na informację wyposażono także punkt informacyjny w meble w celu utworzenia tam trzech stanowisk pracy.

IX. Wdrożenie nowoczesnych rozwiązań teleinformatycznych, wspierających realizację zadań dotyczących obywateli państw trzecich, w tym w szczególności uchodźców z Ukrainy, prowadzonych przez Wojewodę Dolnośląskiego,

Cel został osiągnięty dzięki utworzeniu dodatkowych gniazd sieciowych i telefonicznych, co przyczyniło się do poprawy ergonomii pracy urzędników imigracyjnych i uzyskania dostępu dla nich do urządzeń biurowych. W ramach projektu zakupiono i uruchomiono dodatkowe trzy linie telefoniczne do obsługi klienta, co znacznie zwiększyło przepustowość Infolinii w sprawach cudzoziemskich i uchodźców z Ukrainy. Dodatkowo pracownicy obsługujących uchodźców z Ukrainy (np. Koordynator Biura) zostali wyposażeni w telefony komórkowe do użytku służbowego w celu usprawnienia komunikacji między pracownikami.

X. Podniesienie kompetencji, rozwój umiejętności oraz wiedzy specjalistycznej pracowników Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, wykonujących zadania Wojewody Dolnośląskiego z zakresu obsługi obywateli państw trzecich, w tym w szczególności uchodźców z Ukrainy, w obszarze legalizacji pobytu i pracy na terenie Polski.

W czasie trwania projektu ww. cel osiągnięto dzięki:

- przeprowadzeniu kursów językowych dla pracowników DUW z języka angielskiego na różnych stopniach zaawansowania oraz języka ukraińskiego, co usprawniło komunikację między urzędnikami a cudzoziemcami
- organizacji trzech wizyt studyjnych (do Poznania, Krakowa i Warszawy) i jednej przyjmującej w siedzibie DUW.
- szkoleniach merytorycznych z obsługi klienta dla pracowników Infolinii, punktów informacyjnych i obsługi klienta cudzoziemskiego oraz wyjazdowych do Straży Granicznej. Dzięki szkoleniom pracownicy zdobyli wiedzę i podwyższyli swoje kompetencje z zakresu legalizacji pobytu, badania autentyczności dokumentów, poszerzyli swoją wiedzę z stosowania w praktyce zapisów z ustaw o cudzoziemcach i pomocy obywatelom Ukrainy oraz poznali szerzej zagadnienia z obsługi klienta cudzoziemskiego. Szkolenia dały również przestrzeń na dyskusję i wypracowanie wspólnych metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

XI. Podniesienie kompetencji językowych, kulturowych, zawodowych, prawnych i społecznych obywateli państw trzecich w wyniku ich udziału w zaplanowanych w okresie realizacji projektu formach wsparcia

Ten cel został osiągnięty dzięki:

- realizacji kursów językowych dla grup rosyjsko i ukraińskojęzycznych we Wrocławiu. W sumie zrealizowaliśmy 12 kursów językowych. Ukończenie kursu pozwoliło uczestnikom na osiągnięcie kompetencji językowych niezbędnych do integracji w życiu codziennym i zawodowym;
- przeprowadzeniu konsultacji specjalistycznych w punkcie informacyjno-doradczym. Porady były udzielane zdalnie i stacjonarnie przez psychologa, prawnika oraz doradcę zawodowego. W trakcie trwania projektu zostało udzielonych 1157 godzin konsultacji
- działaniom asystentów międzykulturowych, którzy w trakcie trwania projektu zrealizowali 6078 godziny wsparcia w procesie integracji uczniów innej niż polska narodowości ze społecznością szkolną. Rolą asystenta było również m.in. aktywizacja dzieci cudzoziemskich oraz ich rodziców i zachęcanie ich do włączania się we współtworzenie życia szkolnego
- funkcjonowaniu dwóch stacjonarnych punktów informacyjnych we Wrocławiu prowadzonych samodzielnie przez Fundację Ukraina oraz punktu informacyjnego w Wałbrzychu zleconego do prowadzenia w ramach podwykonawstwa. W ramach ich działalności prowadzone było doradztwo administracyjne i integracyjne - zostały udzielane informacje na temat prawa migracyjnego, procedur legalizacji pobytu (w tym prawidłowego wypełniania wniosków), ubezpieczenia zdrowotnego, legalizacją pobytu, przekraczaniem granicy, zatrudnieniem, poszukiwaniem pracy, a także różnymi aspektami życia codziennego w Polsce czy kwestii związanych z wynajmem mieszkania.
- przeprowadzeniu konsultacji specjalistycznych w siedzibie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego i jego Delegaturach w Legnicy i Jeleniej Górze. Porady były udzielane zdalnie i stacjonarnie przez prawnika.
- Przeprowadzeniu w wybranych szkołach podstawowych zajęć integracyjnych, z języka polskiego i edukacyjno-wyrównawcze dla uczniów polskich i cudzoziemskich w roku szkolnym 2022/2023.
- Funkcjonowaniu punktów informacyjno-doradczych, w których można było uzyskać informację z zakresu: prawidłowego wypełnienia wniosku pobytowego, procedur imigracyjnych w urzędzie wojewódzkim, o różnych formach wsparcia skierowanych do uchodźców z Ukrainy.

Powyższe działania Partnera i Lidera były ukierunkowane na podniesienie kompetencji niezbędnych do integracji i adaptacji w społeczeństwie polskim.

XII. Zapobieganie dyskryminacji i konfliktom na tle kulturowym w szkołach poprzez zapewnienie usług asystenta kulturowego w okresie realizacji projektu.

W trakcie projektu cel został osiągnięty dzięki działaniom asystentek międzykulturowych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych we Wrocławiu i w innych gminach na terenie województwa, które zgłosiły zapotrzebowanie (Jelcz-Laskowice i Wałbrzych).

Do zadań asystentek należało m.in. pomoc językowa uczniom-cudzoziemcom i ich rodzinom, udzielanie informacji nauczycielom o kulturze, z której wywodzą się dzieci cudzoziemskie, aktywizacja dzieci cudzoziemskich oraz ich rodziców i zachęcanie ich do włączania się we współtworzenie życia szkolnego, a także uwrażliwienie uczniów polskich i ich rodziców oraz nauczycieli na problematykę wielokulturowości, walka z uprzedzeniami i stereotypami narodowościowymi, etnicznymi i religijnymi oraz promowanie idei wzajemnej tolerancji i szacunku, rozwiązywanie bieżących konfliktów w wielokulturowym środowisku szkolnym, pomoc w wypełnianiu dokumentacji rekrutacyjnej, udział w spotkaniach z dyrekcją szkoły, nauczycielami, zapoznanie z systemem edukacyjnym, opisanie różnic kulturowych i edukacyjnych, diagnoza i monitorowanie potrzeb uczniów i ich rodziców, interwencje w sytuacjach kryzysowych, pomoc w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi.

W ramach projektu zatrudniono 4 asystentki międzykulturowe w łącznym wymiarze 3 etatów przez okres 14 miesięcy (10.2022-07.2023 oraz 09.2023-12.2023). Liczba godzin wsparcia świadczonych w szkołach przez asystentów kulturowych wyniosła przez cały okres projektu: 6078 godzin.

XIII. Poprawa jakości świadczonych usług i ułatwienie obywatelom państw trzecich dostępu do adekwatnej do sytuacji imigranta pomocy integracyjnej dzięki szkoleniom dla pracowników urzędów i osób wspierających oraz pracujących z i dla migrantów i uchodźców, a także zapewnienie usług tłumacza w okresie realizacji projektu.

Cel został osiągnięty dzięki przeprowadzeniu przez Partnera Projektu 13 szkoleń specjalistycznych dla osób/podmiotów pracujących z osobami z doświadczeniem uchodźczym. Oprócz pomocy

bezpośredniej, udzielanej migrantom i uchodźcom, niezbędne jest a wręcz kluczowe - wsparcie pośrednie poprzez osoby, które na co dzień mają z nimi kontakt tj. dla osób/ podmiotów pracujących lub wspierających cudzoziemców. Celem szkoleń było poszerzenie wiedzy i kompetencji, co przyczyniło się do większej integracji, zrozumienia i akceptacji przez społeczeństwo przyjmujące. Tematyka szkoleń, liczba godzin przypadająca na dany temat była odpowiedzią na zgłaszane zapotrzebowanie odbiorców. Szkolenia poruszały różne zagadnienia m.in. różnice w systemach edukacyjnych oraz prawie rodzinnym, cywilnym i administracyjnym obowiązującym w Ukrainie i Polsce. Legalność pobytu oraz zatrudnienia cudzoziemców, Wymiary różnic kulturowych w sferach osobistej i publicznej ze szczególnym uwzględnieniem Polski i Ukrainy, Wzmocnienie kompetencji przydatnych w pracy z osobami z doświadczeniem migracji, Współpraca z rodzicami. Motywowanie uczniów z doświadczeniem migracyjnym do nauki, Wypalenie zawodowe kadry pedagogicznej w pracy z dziećmi obcojęzycznymi, Metody pracy z dziećmi z doświadczeniem migracji: zniwelowanie stresu oraz przeciwdziałanie uzależnieniom substancjami psychoaktywnymi.

Ponadto w ramach projektu zagwarantowane zostało wsparcie obywateli państw trzecich i osób/podmiotów pracujących z osobami z doświadczeniem uchodźczym w zakresie usług świadczonych przez tłumacza. Zatrudniona osoba prowadziła tłumaczenia ustne i pisemne, w siedzibie Fundacji Ukraina oraz tłumaczenia telefonicznie/ online po wcześniejszym umówieniu spotkania. Tłumacz umożliwił swobodne porozumiewanie się z uchodźcami w organizacji oraz poprzez konsultacje mobilne/online usprawnił też pracę innym podmiotom wspierającym. W trakcie przepracowanych godzin tłumaczył dokumenty prawne, medyczne, sądowe, zaświadczenia, dyplomy, książeczki ewidencji pracy itp. Tłumaczenia były zapewnione w różnych językach - ukraińskim, polskim, rosyjskim i niemieckim. Łącznie w okresie realizacji projektu zapewniono 2544 godzin wsparcia językowego w ramach tłumaczeń ustnych i pisemnych.

2. Zakres, w jakim projekt osiągnął zamierzone rezultaty do czasu złożenia raportu końcowego – szczegółowy opis wraz z podaniem danych liczbowych w kontekście założeń przedstawionych w opisie projektu będącym częścią wniosku (dotyczy wyłącznie raportu końcowego):

Zamierzone rezultaty jak założono w opisie projektu będącym częścią wniosku	Osiągnięte rezultaty
Rezultatem działań zaplanowanych w projekcie, wynikającym z ich kompleksowości i dopasowania do potrzeb obywateli państw trzecich (zwłaszcza migrantów i Uchodźców z Ukrainy) w zróżnicowanej sytuacji zawodowej, społecznej i osobistej będzie integracja i włączenie społeczne cudzoziemców zamieszkałych na Dolnym Śląsku. Proponowane inicjatywy ułatwią budowanie dialogu międzykulturowego i spójności społecznej. Uczestniczący w projekcie migranci i uchodźcy będą mogli skorzystać z wielu form pomocy - doradztwa w ramach punktów informacyjno-doradczych, konsultacji Instytutu Praw Migrantów, konsultacji specjalistycznych (prawnych, psychologicznych, zawodowych), kursów językowych, klubów językowych oraz wsparcia asystentów międzykulturowych, wsparcia w szkołach, wyjazdów integracyjnych dla dzieci. Powyższe działania	Realizacja projektu integrującego i włączającego społecznie cudzoziemców zamieszkałych na Dolnym Śląsku przyczyniła się do osiągnięcia szeregu rezultatów o kluczowym znaczeniu dla społeczności lokalnej. W ramach projektu skorzystało z oferty wsparcia ponad 12331 unikalnych uczestników (z planowanych 4590 osób), należących do grup docelowych, które zostały wsparte ze środków integracji zgodnie z krajowymi, lokalnymi i regionalnymi strategiami, co przekroczyło planowany wskaźnik realizacji o ponad 268 %. Działania projektowe skoncentrowane na budowaniu dialogu międzykulturowego oraz integracji społecznej cudzoziemców wpłynęły pozytywnie na spójność społeczną na Dolnym Śląsku. Poprzez promowanie wzajemnego zrozumienia, szacunku i akceptacji różnorodności kulturowej, projekt stworzył fundamenty do harmonijnego współżycia mieszkańców regionu o różnym pochodzeniu. Praca asystentek międzykulturowych miała bezpośredni wpływ na integrację dzieci i młodzieży w szkołach, pomogła zrozumieć różnice międzykulturowe co przyczyniło się do wzrostu akceptacji i świadomości mieszkańców Dolnego Śląska. Asystentki zaangażowane były przez cały okres trwania projektu przez łącznie 6078 godzin (pierwotnie planowano: 4500 godz.)

przyczynią się do zwiększenia wiedzy uchodźców na temat reguł funkcjonowania w polskiej rzeczywistości i - tym samym - ułatwią im proces zintegrowania ze społecznością. Projekt poprzez kompleksowe oddziaływanie na grupę docelową zmierza do skutecznej integracji cudzoziemców, ich usamodzielnienia się społeczno-ekonomicznego, integracji ze środowiskiem lokalnym oraz uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i publicznym. Wynikiem planowanych działań będzie przede wszystkim zapewnienie obywatelom państw trzecich niezbędnej wiedzy o przysługujących im prawach, tak aby potrafili w aktywny i skuteczny sposób rozwiązywać swoje problemy, a także podejmować działania na rzecz trwałej integracji w społeczeństwie. Efektom realizacji projektu będzie także wzrost postaw tolerancji i życzliwości mieszkańców Dolnego Śląska wobec migrantów, a także dostrzeżenie korzyści, które płyną z różnorodności kulturowej. Zyskają również lokalni pracodawcy, którzy zatrudniając imigrantów zgodnie z ich kwalifikacjami i na równych zasadach zwiększą konkurencyjność firmy, co z kolei będzie miało wpływ na rozwój gospodarczy regionu. Przeprowadzone zostaną działania mające na celu stworzenia długofalowej strategii integracji cudzoziemców na Dolnym Śląsku. Zostanie powołana grupa robocza przy Wojewodzie Dolnośląskim w celu systemowego ustalenia założeń strategii; przeprowadzone zostanie co najmniej 30 wizyt studyjnych w wybranych gminach Dolnego Śląska; zamówione zostaną dwa opracowania, które pomogą w opracowaniu przyszłej strategii. W sferze instytucjonalnej, efektami realizacji zaplanowanych form wsparcia będą m.in. poprawa infrastruktury niezbędnej do właściwego funkcjonowania służb Wojewody Dolnośląskiego realizujących zadania z zakresu legalizacji pobytu i pracy obywateli państw trzecich w szczególności uchodźców i - tym samym - usprawnienie pracy właściwych oddziałów Wydziału Spraw	Zwiększenie wiedzy uchodźców o funkcjonowaniu w polskiej rzeczywistości było możliwe m.in. dzięki działalności 5 punktów informacyjnych (2 po stronie DUW i 3 po stronie Fundacji Ukraina). Specjaliści tam zatrudnieni udzielali porad dotyczących kwestii prawnych, takich jak procedury związane z legalizacją pobytu, uzyskiwaniem zezwoleń na pracę czy dostępu do usług publicznych. Pomagali również w interpretacji dokumentów oraz w wypełnianiu formalności administracyjnych. Poprzez zapewnienie uchodźcom niezbędnej wiedzy o polskim systemie społecznym, prawach i obowiązkach, projekt ułatwił im proces integracji z lokalną społecznością. Poznanie reguł funkcjonowania w nowym środowisku było kluczowym krokiem w umożliwieniu im samodzielnego uczestnictwa w życiu społecznym i ekonomicznym. Specjaliści zatrudnieni w ramach projektu pomogli cudzoziemcom zrozumieć lokalne normy społeczne, zwyczaje oraz oczekiwania w miejscu pracy, szkole czy społeczności lokalnej. Ponadto cudzoziemcy często doświadczają różnych wyzwań emocjonalnych związanych z adaptacją do nowego środowiska, kulturą oraz trudnościami w codziennym życiu. Indywidualne konsultacje z psychologiem zapewniły im wsparcie emocjonalne, pomagając w radzeniu sobie ze stresem, samotnością czy innymi trudnościami psychicznymi. Poprzez indywidualne konsultacje, cudzoziemcy uzyskali pomoc w radzeniu sobie z trudnościami integracyjnymi i lepiej zrozumieli otaczającą ich społeczność. Działania projektowe, takie jak kursy języka polskiego czy kluby językowe stanowią istotny element procesu integracji cudzoziemców, wspierając ich rozwój osobisty, komunikację oraz wpływając na aktywny udział w życiu społecznym Dolnego Śląska. Kursy pozwoliły cudzoziemcom na naukę języka, który jest niezbędny do codziennej komunikacji zarówno w społeczności lokalnej, jak i na rynku pracy. Posiadanie kompetencji językowych ułatwia znalezienie zatrudnienia, uczestnictwo w życiu społecznym oraz ogólne funkcjonowanie w nowym środowisku. Poprzez uczestnictwo w klubach językowych, cudzoziemcy mają możliwość praktykowania języka polskiego lub angielskiego w nieformalnej atmosferze. Spotkania te nie tylko wspierają rozwój umiejętności językowych, ale także tworzą okazję do nawiązywania kontaktów z osobami o podobnych doświadczeniach i zainteresowaniach, co przyczynia się do integracji społecznej. W projekcie zorganizowano 12 kursów języka polskiego jako obcego oraz 226 spotkań w ramach klubów językowych. Podniesienie kompetencji personelu obsługującego migrantów: Projekt skoncentrował się również na szkoleniach dla urzędników i pracowników obsługujących cudzoziemców, co przyczyniło się do poprawy jakości świadczonych usług oraz efektywności działań związanych z legalizacją pobytu i pracy obywateli państw trzecich. Rezultat osiągnięto dzięki przeprowadzeniu 13 szkoleń dla
---	---

Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu oraz innych komórek obsługujących cudzoziemców, w tym uchodźców. Działanie infolinii uruchomionej w szczególności dla uchodźców z Ukrainy, przyczyni się do przyspieszenia i usprawnienia procesu pozyskiwania przez obywateli państw trzecich potrzebnych informacji w tym informacji o statusie ich sprawy. Ponadto, w wyniku działań projektowych nastąpi rozwój umiejętności i kwalifikacji personelu oraz zwiększenie efektywności działań pracowników związanych z legalizacją pobytu i pracy obywateli państw trzecich, zwłaszcza uchodźców którzy przybyli do Polski w związku z wojną na Ukrainie. Ponadto, aby usprawnić i poprawić jakość świadczonych usług na rzecz migrantów i Uchodźców w projekcie zaplanowano działania skierowane do urzędników, osób wspierających i pracujących z cudzoziemcami tj.: szkolenia (m.in z różnic kulturowych, różnic w prawie rodzinnym i cywilnym obowiązującym w Ukrainie i Polsce, szkolenia z różnic w systemach edukacyjnych itp.), Istotnym rezultatem będzie też podniesienie kompetencji z zakresu posługiwania się językiem polskim oraz angielskim dzięki udziałowi w kursach języka polskiego oraz w klubach językowych (polskich i angielskich). Dodatkowo efektem realizacji projektu będzie też wzrost postaw tolerancji i życzliwości mieszkańców Dolnego Śląska wobec migrantów i uchodźców, a także dostrzeżenie korzyści, które płyną z różnorodności kulturowej. Zatrudnienie asystentów międzykulturowych wpłynie na integrację dzieci i młodzieży w szkołach, pomoże zrozumieć różnice międzykulturowe, co wpłynie bezpośrednio na wzrost akceptacji i świadomości mieszkańców Dolnego Śląska. W wyniku projektu zwiększy się świadomość osób na co dzień	osób/podmiotów pracujących z migrantami/uchodźcami. Dzięki wszechstronnemu wsparciu po udziale w projekcie uczestnicy mogą sprawnie operować językiem polskim, stają się bardziej samodzielni w kwestiach związanych z legalizacją pobytu, zdobywaniem zatrudnienia, przygotowywaniem dokumentów, poruszaniem się w życiu codziennym np. w banku, urzędzie, podczas zapisywania dzieci do szkół czy podpisywania umów najmu, a także lepiej rozumieją lokalne społeczeństwo i kulturę polską. Istotnym skutkiem jest to, że migranci po udziale w działaniach projektowych mają świadomość swoich praw i obowiązków, co umożliwia im skuteczne, samodzielne rozwiązywanie problemów oraz sprzyja ich integracji społecznej. W trakcie projektu przeprowadzono działania mające na celu poprawę jakości obsługi migrantów w różnych instytucjach oraz wsparcie pracowników tych instytucji w rozwijaniu kompetencji międzykulturowych. Niezbędnym elementem integracji i adaptacji jest zdobycie wiedzy na temat społeczeństwa przyjmującego. W ramach projektu funkcjonowały punkty informacyjno-doradcze, do których uchodźcy z Ukrainy i obywatele państw trzecich mogli się zwrócić z pytaniami dotyczącymi podstawowych potrzeb w zakresie pobytu na Dolnym Śląsku oraz aspektów prawnych, społecznych czy kulturowych. Porad w punktach udzielali również specjaliści (pracownicy DUW – prowadzący postępowania), dzięki czemu cudzoziemiec otrzymywał profesjonalną pomoc z zakresu legalizacji pobytu w Polsce. W celu zintensyfikowania działań organizowano wydarzenia informacyjne, tzw. Wieczory i soboty informacyjne, podczas których obywatele państw trzecich mogli uzyskać informację, odebrać kartę pobytu i złożyć dokumenty do sprawy. Niniejsze działanie było szczególnie ukierunkowane dla osób, które chciały pilnie skorzystać z bezpośredniego wsparcia punktów informacyjnych albo odebrać kartę pobytu, a z przyczyn, np. zawodowych nie mogli pojawić się w godzinach obsługi klienta w urzędzie. Utrzymanie Infolinii w sprawach uchodźców z Ukrainy i innych obywateli państw trzecich oraz wzmocnienie jej o dodatkowe linie telefoniczne w różnych językach dało możliwość grupom niemogącym pojawić się w urzędzie uzyskać niezbędne dla nich informacje z własnego miejsca. Cudzoziemcy w ramach punktu tłumaczeń dokumentów mogli zostawić swoje dokumenty do tłumaczenia przysięgłego na język polski. Oferta ta cieszyła się ogromną popularnością szczególnie wśród obywateli Ukrainy, w tym uchodźcom, którym przysięgłe tłumaczenie ułatwiło znalezienie pracy lub osiągnięcie awansu, skorzystanie z usług medycznych, zapisanie dzieci do szkoły i dostarczyć kompletne dokumenty do swoich spraw o udzielenie zezwolenia na pobyt. Przetłumaczono aż 2567 dokumentów dla osób z grupy docelowej Projektu. Zorganizowano także zajęcia z języka polskiego, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i integracyjne dla uczniów szkół podstawowych, w których wzięło udział 404 osoby, a łączna liczba
---	--

mających kontakt z grupą docelową w pracy czy w urzędach, co przełoży się na podniesienie jakości obsługi i współpracy na wielu płaszczyznach – zawodowym, społecznym i kulturowym. Tylko dzięki lepszemu zrozumieniu można stworzyć trwałe relacje, które zaowocują jak najlepszą współpracą. Realizacja projektu będzie ważnym krokiem do pozycjonowania Dolnego Śląska jako regionu, który ma wypracowane metody skutecznego zarządzania różnorodnością kulturową, z korzyścią dla lokalnej społeczności, gospodarki i edukacji. Infrastruktura pozostała po realizacji projektu będzie służyła Wnioskodawcy i Partnerom do prowadzenia dalszej statutowej działalności na rzecz cudzoziemców.	przeprowadzonych godzin wyniosła 774 w roku 2023. Dzieci, w tym szczególnie uchodźcy z Ukrainy miały możliwość wyjazdu integracyjnego na ferie zimowe lub kolonie letnie wraz z polskimi rówieśnikami ze swoich szkół. Ta forma integracji wpłynęła na zaciśnięcie więzi społecznych i dała możliwość dzieciom (dla niektórych to była pierwsza taka forma integracji) udziału w wycieczkach, zajęciach integracyjnych i sportowych realizowanych w czasie wyjazdu pod czujnym okiem opiekunów wyjazdu. Rezultatem działań była także poprawa infrastruktury urzędu poprzez modernizację, odnowienie i unowocześnienie stanowisk pracy pracowników wydziału zajmujących się sprawami obywateli państw trzecich. Efektem projektu jest sprawne prowadzenie postępowań administracyjnych z poszanowaniem godności cudzoziemców i ochrony ich danych osobowych poprzez wykorzystanie zakupionego nowoczesnego wyposażenia stanowisk pracy (nowoczesne komputery, drukarki, niszczarki, skanery, urządzenia do badania autentyczności dokumentów i inne drobne wyposażenia). Jednocześnie, poprzez zakup mebli (krzesła, szafy, kontenerki) projekt wpłynął na sprawność obsługi grupy docelowej. Wizyty studyjne pracowników i kadry zarządzającej DUW stanowiły bazę dla wzmocnienia współpracy regionalnej oraz przyczyniły się do rozwoju profesjonalnych kompetencji zawodowych w zakresie m.in. prawa imigracyjnego, ochrony czasowej w Polsce i organizacji pracy wydziału w dobie obecnej sytuacji imigracyjnej. Ponadto realizacja szkoleń specjalistycznych dla pracowników znacznie podniosła ich kompetencje i stworzyła przestrzeń na wymianę doświadczeń ze Strażą Graniczną. Z pewnością zdobyta wiedza i umiejętności będą czynnie wykorzystywane w prowadzonych postępowaniach przez służby Wojewody Dolnośląskiego.
--	--